

Література

1. Макареня А.А. Неформальное образование как условие социального взаимодействия в процессе повышения квалификации / А.А. Макареня, О.В. Ройтблат, Н.Н. Суртаева // Человек и образование. – 2011. – № 4. – С. 56-73.
2. Меморандум непрерывного образования Европейского Союза (A Memorandum on Lifelong Learning) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.znanie.org/docs/memorandum.html – Загл. с экрана.
3. Мухлаева Т.В. Международный опыт неформального образования / Т.В. Мухлаева // Человек и образование. – 2010. – № 4. – С. 158-162.
4. Николенко Л. Образование взрослых в Швеции [Электронный ресурс] / Л. Николенко. – Режим доступа : <http://www.pandia.ru/text/78/006/38343.php> – Загл. с экрана.
5. Овчаренко С.Г. Неформальна освіта – необхідний елемент сучасної освітньої системи [Електронний ресурс] / С.Г. Овчаренко. – Режим доступа : <http://www.dialog.lviv.ua/files/champions-final-conference.pdf> – Назва з екрана.
6. Шилова О.Н. Дополнительное образование педагогов в контексте его непрерывности / О.Н. Шилова // Человек и образование. – № 2. – 2012. – С. 17-21.
7. Simkins T. Non-Formal Education and Development. Some critical issues. – Manchester : Department of Adult and Higher Education, University of Manchester, 1977. – 77 p.

УДК 177.1:37.011.3-057.4:027

КУРИЛО О.Й., МОРГУН А.В., ПОПОВИЧ Н.Ф.,
Мукачівський державний університет

ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРИ БІБЛІОТЕЧНОГО ФАХІВЦЯ

Культура спілкування – це складне, багатогранне соціальне явище. Вона часто виступає як важлива характеристика людської особистості, як своєрідний показник рівня її зрілості. В бібліотечній професії інтелектуальний рівень кадрів є визначальним фактором професійної придатності спеціалістів. Але культура спілкування бібліотекаря з користувачем є важливою складовою комфортної обстановки в бібліотеці й одним з основоположних факторів іміджу кожної бібліотеки [1]. Вона розпочинається з внутрішньої культури працівників книгозбірні й передбачає уважне, привітне й увічливе ставлення фахівців бібліотеки до різноманітних за типом темпераменту, широтою світогляду та культури читачів.

З боку працівників книгозбірні високий рівень етичної культури досягається шляхом вивчення основ психології і конфліктології, ретельним ознайомленням із книгами, постійною готовністю до встановлення приязного контакту з читачем, незалежно від його поточного психологічного стану. Довготривале спілкування з читачами дає бібліотекарю знання про їхню поведінку, а також — змогу передбачати їхні реакції на ті чи інші слова та рекомендації і допомагає уникати конфліктних ситуацій. Він у процесі бібліотечного обслуговування та спілкування здобуває практичні навички, розвиває свої професійні знання, а також навчає читачів користуватись послугами бібліотеки [4]. Тому можна виділити три складові культури спілкування бібліотечного фахівця: 1) вміння розуміти сутність людей,

2) правильно оцінювати психологію їх вчинків, 3) адекватно реагувати на поведінку користувачів і колег та знаходити у відношенні до кожного з них спосіб спілкування, який би відповідав їх індивідуальним особливостям [1].

Термін «професійна етика бібліотекаря» визначається як сукупність моральних норм, понять, думок, оцінок, поглядів членів бібліотечного колективу в організації його праці. «Кодекс етики бібліотекаря» було затверджено конференцією Української бібліотечної асоціації 30 травня 1996 року [1]. Відповідно до нього затверджено такі основні морально-етичні норми професійної бібліотечної діяльності: дотримання загальнолюдських принципів моралі, гуманізму, поваги до особистості як вищої цінності суспільства, незалежно від соціального стану, віросповідання, національності, статі, віку, політичних поглядів тощо; повага до людської гідності, реалізація права особи на отримання інформації; дотримання принципів інтелектуальної та інформаційної свободи; право користувачів бібліотеки на таємницю інформації та забезпечення конфіденційності бібліотечно-інформаційного обслуговування; збереження духовних цінностей народу України, прагнення до формування етичного й естетичного ідеалу особистості, сприяння морально-етичним пошукам читачів у пізнанні навколишнього світу; компетентність у своїй професії, усвідомлення її гуманістичної місії, постійне вдосконалення знань, умінь та навичок бібліотечних, бібліографічних, інформаційних процесів, організації суспільного використання документально-інформаційних ресурсів; збереження та продовження традицій вітчизняної бібліотечної справи, сприяння розвитку бібліотечної науки, впровадженню прогресивних інформаційних технологій; виявлення ініціативи, відповідальності, дисциплінованості, сумлінності у професійній діяльності; сприяння гармонізації відносин у бібліотечному колективі, вихованню моральної самосвідомості його членів, мобілізації їхнього духовного потенціалу на вирішення завдань, які висуває суспільство перед бібліотеками [2, с. 5].

Таким чином, сьогодні є всі підстави стверджувати, що професійна культура фахівця книгозбірні є комплексною системою таких елементів, як професійне мислення, професійні знання, уміння, навички й здатності, професійне зацікавлення, ступінь готовності особистості до конкретного виду діяльності, професійний світогляд, майстерність, адаптованість до середовища, професійна мораль тощо. Етика бібліотекаря ґрунтується на безпосередньому спілкуванні з людьми, на постійній увазі до їхніх інтересів, намаганні найбільш повно задовольнити їхні читацькі запити та включає етику спілкування в бібліотеці, риторику фахівця книгозбірні, етику слухача, бібліотечний етикет [3]. І від того, як професіонал веде себе в колективі, наскільки володіє навичками спілкування, культурою мови, як добре він знає тонкощі професійного етикету, багато в чому залежить успіх його роботи, престиж професії та бібліотеки [1]. Тому бібліотечні фахівці у своїй діяльності повинні керуватися вимогами професійної етики в складному процесі формування інтелектуального та духовного потенціалу користувачів.

Література

1. Власенко Н.М. Культура обслуговування користувачів як основоположний фактор іміджу бібліотеки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу : <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/559>.
2. Каліберда Л. Кодекс українського бібліотекаря (затверджений конференцією Української бібліотечної асоціації) / Л. Каліберда, В. Пашкова // Бібліотечний вісник. – 1996. – № 6. – С. 5.
3. Кравченко О.М. Етичний аспект бібліотечного обслуговування / О.М.Кравченко // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства». – Львів : Lviv Polytechnic National University Institutional Repository. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу : <http://ena.lp.edu.ua>.
4. Лубенець О.В. Культура бібліотекаря як невід’ємний чинник професійної діяльності / О.В.Лубенець // Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: стратегічні орієнтири». – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2018. – 88 с.

УДК 001.895:021(043.2)

КУРИЛО О.Й., ПРОКОПОВИЧ Л.С.,
Мукачівський державний університет

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК

У сучасному українському суспільстві на сьогодні відбуваються глобальні зміни, що спонукають фахівців різних галузей до інноваційних технологій. Активну участь у цьому беруть і бібліотеки, адже саме інноваційний шлях розвитку, всебічне оновлення їх діяльності забезпечують виконання місії, покладеної на книгозбірні суспільством.

Сучасні бібліотеки – це, по суті, інформаційні, культурні та освітні заклади, які також долучаються до розбудови громадянського суспільства. У наш час бібліотечно-інформаційна діяльність і бібліотечна професія переживають кардинальні зміни, в процесі яких виникає потреба в працівниках нової генерації, здатних до креативного мислення, професійного розвитку, освоєння інноваційних технологій, конкурентоспроможних на сучасному ринку праці. Адже бібліотечні кадри – це один із найважливіших ресурсів, завдяки якому книгозбірні можуть діяти як культурні, інформаційні та духовні центри, що є не тільки важливими складовими соціокультурного середовища суспільства, але і його організаційними елементами [1, с.4].

Бібліотечна інновація – це оригінальна, нестандартна ідея, методика, проект, які виходять за межі існуючих канонів і традиційних форм та відображають новий підхід до змісту й організації бібліотечного обслуговування, до технології управління бібліотекою [3]. Головною метою всіх бібліотечних інновацій є підвищення рівня бібліотечно-бібліографічної діяльності для максимально повного задоволення інформаційних, освітніх і культурних запитів користувачів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>